

tágasságra. Ha a partnerek soha nem döntenek igazán egymás mellett, akkor az unalom és a lopakodó csalódás érzése alakul ki. Jellouschek azt írja: „Ha az ilyen partnerek becsületesek, akkor elismerik, hogy a megszokáson kívül már semmi nem köti össze őket. Anélkül, hogy valami különleges történnék, anélkül, hogy az egyik különösen megsebezte volna a másikat, úgy látják, hogy valamiképpen végére értek a kapcsolatnak. Szerelmük elévült.” Aki dönt a másik mellett, az egészen „belebecsátkozik” a másikba. Ez gyakran elég fájdalmas, mert a belebecsátkozásban saját életmintáinkkal találkozunk, amelyek igen különbözőek, és surlódnak. De ha becsületesen szembenézünk saját igazságunkkal és a partnerünk igazságával, akkor ez a kapcsolat új tágasságához vezet. Olyanként találkozzunk egymással, amilyenek vagyunk. Már nincs szükségünk arra, hogy imponáljunk egymásnak, és színleljünk valamit egymás szá-

mára. Már nem a másiktól alkotott ideális képet szeretjük, hanem magát a másikat, ezt az egyszeri személyt, annak erősségeivel és gyengeségeivel. És tudjuk, hogy nekünk is szabad olyannak lennünk, amilyenek vagyunk. Ez oda vezet, hogy el tudjuk fogadni saját magunkat. Ez pedig megszabadít minket az állandó elégedetlenségtől, attól az érzéstől, hogy nem vagyunk elég jók. Belebocsátkozunk a szeretetnek a folyamatába, amely egyre mélyebb kapcsolatba vezet, de egyre nagyobb tágasságra és szabadságra is.

Az elkötelezettség áldása

Ma sokan vágnak arra, hogy tartozzanak valakihez. De ezt csak akkor tapasztalom meg, ha belemelegyek a kapcsolatba. Akkor nem érzem magam egyedül, hanem valakihez tartozóknak. És az elkötelezettségnek ez az érzése áldás számomra, és mások számára is. Agykutatók megállapították, hogy a gyermek agya akkor fejlődik a legkreatívab-

ban, ha összetartozónak tudja magát a szüleivel és a testvéreivel. Az összetartozás mindenki számára áldás; az a talaj, amelyen felvirágozhat az élet. De manapság nehezünkre esik, hogy belebecsátkozunk az elköteleződésbe és az összetartozásba. Csakhogy elkötelezettség nélkül stagnál az élet. Ma bátorságra van szükség ahhoz, hogy kötelező erejű döntések mellett kötelezzük el magunkat. De csak ekkor nyílik meg az a szűk ajtó, amelyen át kell haladnunk ahhoz, hogy tágasságra jussunk. Már Jézus is azt mondta: „Szűk a kapu, amely az életre vezet” (Mt 7,14). Az életünk és a szívünk csak akkor tágul ki, ha átmegyünk a döntés és a kötődés szűk kapuján. És akkor új minőséget nyer az életünk: a szabadság és a tágasság, az öröm és a szeretet minőségét.

Anselm Grün

Forrás: Publik-Forum Extra, 2019. szeptember

Döntés

Életünk során sokszor kell döntünk. Van, amikor jól döntünk, van, amikor rosszul. Ha kis dolgokban rosszul döntünk, az nem olyan nagy baj (például az étlap alapján megkóstolom a kiválasztott ételt, és kislül, hogy rosszul választottam). Igen ám, de vannak nagy dolgok, amikor óriási jelentősége van, hogy jól vagy rosszul döntünk. Néhányat felsorolok.

A manchesteri robbantás után öt nappal 29 egyiptomi keresztényt öltek meg terroristák Minya város közelében. Egy kolostorhoz zárándokoltak. Buszukat megállították, majd egyesével kiszállították az utasokat. Mindegyiküktől megkérdezték, hajlandók-e Krisztust megtagadva áttérni a muzulmán vallásra, és így megmenekülnék. Miután egyik sem akart, s így Krisztus mellett döntött, elvágták a nyakukat vagy fejbe lötték őket. Micsoda súlyos, hősiesség ez: egyetlen épeszű ember sem hal meg tudatosan valamiért (valakiért), amit nem tart mélyesen igaznak, *az életénél is fontosabbnak*.

Emberi szempontból rossz volt a döntés, de nem az örökkévalóság szerint. Ugyanis Jézus azt mondta, hogy „aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki elveszíti életét énérettem, megmenti azt” (Lk 9,24). Ez a jézusi mondat a mi kis életünkre lefordítható úgy is, hogy

ha valaki csak az evilági jólétet, kényelmet, gazdagságot, az élet „napos oldalát” keresi, és úgy él, mintha Isten nem is létezne, akkor rosszul döntött. Akkor elveszítheti a boldog örök életet. Akkor „rossz lóra tett”. Akkor az élete hiábavalóság volt, egy fabatkát sem ért. – Hála a Jóistennek, mint lelkipásztor több kedves hívemnek mondhatom: „Jól döntöttek, mert Jézust választottátok ti is, mint az egyiptomi keresztények. Mert Krisztust követitek. Életek legfontosabb döntésében, jól választottatok.” Ehhez még hozzáfűzi Jézus: „Nem is vesztitek el soha” (vö. Lk 10,42).

Jézus a Golgotán két lator között függött. Az egyik őt választotta, a másik nem. Pedig az őt káromló is dönthetett volna Jézus mellett. Nem tette, pedig a két latorban sok közös volt. Mindkettőt Pilátus ítélte el. Mindkettőt gyilkolt. Ugyanazt szenvedték. Ugyanaz a tömeg vette körül őket. Egyformán közel voltak Jézushoz. De egyszer csak a jobb lator szívében fölfakadt valami nagyon szép. Megváltozott. Jézus mellett döntött. És máris megkapta a jó döntés nyomán a „belépőjegyet” a Paradicsomba. Még aznap beléphetett a Mennyországba.

Akarunk-e mi is bekerülni a boldog örökkévalóságba? Azt hiszem, nem túlzok, ha azt mondjuk, hogy bolond, „esztelen” (Lk 12,19), aki

nem akar bekerülni. De hát akkor miért van az, hogy mégis látunk olyan embereket, akik mintha nem akarnának. Miért vannak szép számmal olyanok, akik nem akarnak megváltozni, nem akarják Jézust választani? Nem akarják Jézus „kényelmes igájába” hajtani a fejüket (Mt 11,29)? A Sátán tapsol miattuk örömeiben. De még mennyire. Sebesre tapsolja a tenyerét.

Nem a Jóisten dönt arról, hogy e nyúlfarknyi rövid élet után hol töltöm az örökkévalóságot. Nem is más ember, nem a házastársam, gyerekeim, a barátom avagy a szomszédasszonyom dönti el. Mi, mi döntjük el, hogy hol töltjük el az örökkévalóságot. Csak jól döntünk! Nem számít, hányszor döntöttünk rosszul a múltban, egyetlen jó döntéssel miénk lesz a Mennyország, ha Jézus mellett *komolyan* döntünk, és őt követjük.

A végére kívánczik az a tapasztalatom hogy a döntés halogatása a döntés halálát jelentheti (Shakespeare Hamletjében is ezt olvassuk: „A majd a tett halála”). Viszont a döntés meghozatala olyan lelki hasszonnal jár, hogy könnyebbé teszi a végsőkig kitartást a döntés mellett. Nagy erő fakad a döntésből... Nem régen döntöttem a mellett, hogy nem iszom többé alkoholt. Míg csak elhatároztam, addig a kísértés sokkal nagyobb volt. De döntésem

meghozatala óta elhatározásom megkérdőjelezhetetlen... Híveim közül néhányan kételkednek a túlvilági örökkévalóságban. Így aztán vallási életüket a mennyei hazában való hit sem nem motiválja, sem nem teszi boldogabbá. Nekik azt

ajánlom, hogy változtassanak ezen. Úgy, hogy üljenek le magukkal. Hosszabb időn át imádkozva, elmélkedve hozzanak határozott döntést a Mennyországba vetett hit mellett. Ez aztán motorja lesz vallásszösszáguknak.

A vértanú egyiptomi kopt keresztényeknek is csak úgy léphetünk nyomába, hogy sziklaszilárd döntést hozunk Jézus Krisztus mellett. És ez a döntés ott ragyog a tetteinkben.

Pribitek László

Levél a pesszimistákhoz

Azért írok a pesszimistáknak, mert olyan korban élünk, amikor a pesszimizmus vírusként terjed társadalmunk minden területén: a politikában, a vallásban, a művészetekben stb. Sokan kísértésként élik meg, és szenvednek tőle. Mások erénynek tartják, és jól érzik magukat benne. A legtöbben azonban úgy számolnak vele mint megváltoztathatatlan sorssal, és rezignálttá válnak.

Be kell vallanom, hogy én veszélyes betegségnek tartom a pesszimizmust, amelynek valamilyen formájától valamennyien szenvedünk kissé, mert a pesszimizmus gyökerei igen mélyre nyúlnak, és az ember atavisztikus szorongásából nőnek ki.

Szorongunk, hogy elveszítünk valamit, amit birtokolunk, és szorongunk, hogy nem kapjuk meg, amit szívesen vennénk. Szoronganak a gyengék, akik félnek az erősek erőszakától. Szoronganak az erősek, akik félnek a gyengék lázadásától.

Szorogás, amely az állandó csalódásból keletkezik, valamilyen le nem győzött titokból. Szorongás mindentől és mindenkitől, ami valamiképpen és valamikor fölérendelt pozícióként jelenik meg, és szorongás a Semmitől, ami úgy szorongat-

ja a lelket, mint a temetők csendje.

Kétségtelen, hogy a pesszimizmusra csábító kísértés nagyobb, mint az optimizmusra csábító. De mind a kettő kísértés.

A pesszimizmusra jobban hajlunk, mert ha igaz, hogy az emberben állandóan unszoló vágy van a boldogságra, akkor az is igaz, hogy ez a boldogság a folyón túl, a másik parton fekszik, és előbb át kell gázolni ezen a folyón, annak különböző sodrásain és veszélyein, hogy elérhessük a túlsó partot. Az Evangéliumban is számosabbak Jézus fájdalomának, könnyeinek és haragjának pillanatai, mint azok a pillanatok, amikor örömben tör ki.

De ha a pesszimizmus kísértése könnyebben tör ránk, akkor annál veszélyesebb is. Mert a pesszimizmus fékként működik bennünk, olyan, mint egy kitérés manőver, és bevallatlan lustaságunk önigazolását jelenti; a legkifinomultabb, legeleghangsabb, de a legördögibb módja is a remény kiirtásának.

A pesszimizmus fölzáblja az ember minden energiáját, szétmorzsolja a kreativitás minden morzsáját, és elfojt minden forradalmi tüzet.

A pesszimisták még sosem váltottak ki szorongást a hatalmasokból. A pesszimista úgyszólván a legízletesebb falat a kizsákmányolók ünnepi asztalán. Ha azonban a pesszimizmus képes megsemmisíteni minden forradalmat, akkor ez csak azért lehetséges, mivel az optimisták, akik nem szoronganak annyira a hatalmasok miatt, előzetesen már támadás alá vették azokat.

De a pesszimizmus ellenmérge tulajdonképpen nem az

optimizmus, hanem a realizmus. Az optimizmus ugyanis alapjában véve csak ellenkező előjelű pesszimizmus.

A pesszimista képtelen arra, hogy meglássa annak a folyónak a tiszta alját, amely a felszínén csupa iszapot és szennyet sodor magával. Az optimistát az a veszély fenyegeti, hogy elfelejti, létezik egyáltalán szennyeződés, és hogy végül – ha nem küzdünk ellene időben és alaposan, akkor – a folyó alján lévő tiszta víz is károsodik.

Egy sok munkával telt nap után minden háztartásban ott áll egy teli szemetesláda. És ez a láda annál teltebb lesz, minél nagyobb aktivitás és munkamennyiség adódott a házban. A pesszimista, aki látja, hogy a szemét egyre gyűlik, kísértésbe esik, hogy azt mondja: Minek egyáltalán takarítani, ha a szemetesláda minden este tele van szennyyel? Az optimista ellenben azt gondolja: Mit számít egy kis piszok a házban? És mivel nem törődik a szennyyel, egy napon megtörténhet, hogy már nem tud belépni a házába, mivel minden tökéletesen lepusztult.

A realista azonban azt mondja: Noha jobb lenne, ha egyáltalán nem létezne szenny, de mivel egyszer létezik, jobb, ha vállaljuk a napi fáradságot, és eltakarítjuk az útból. És ha aztán azt látja, hogy a szemét mégis mindennap növekszik, azt gondolhatja, hogy talán az ő hanyagsága az oka ennek, de talán azt is, hogy éppenséggel egyre több a munka, gyarapodik az élet, egyre több a barát, és erősödik a létharc.

A realista sosem hagyja abba a küzdelmet, mivel tudja, hogy minden visszaeshet a korábbi állapotba, s hogy minden forradalom balul végződhet, és minden öröm könnyekbe fülhat.

A realista énekel, miközben sír. – A pesszimista sír, miközben énekel. – Az optimista nevet, anélkül hogy tudná, hogy mellette miért sírnak még mindig.

Ezen túlmenően a pesszimizmus teljesen elkülönült a valóságtól, mert ha az ember szívében lévő

